

Til Børne- og socialministeriet
sm@sm.dk og csra@sm.dk

København den 8. december 2017

Vedr. Sagsnr. 2017-2144: Høring over udkast til vejledning om det frivillige område efter serviceloven

Børne- og socialministeriet har med mail af 9. november 2017 udsendt Udkast til vejledning om det frivillige område efter serviceloven i høring.

Vejledningen beskriver reglerne om kommunalbestyrelsens samarbejde med frivillige sociale organisationer og foreninger samt kommunernes og regionernes muligheder for at tegne ansvars- og ulykkesforsikringer til borgere, der laver en frivillig indsats efter §§ 18 og 18 a i lov om social service.

Frivilligrådet hilser velkomment, at der hermed fremkommer en samlet vejledning på baggrund af de ændringer, som er sket ved lov nr. 1543 af 13. december 2016. Det bemærkes, at vejledningen efter sin overskrift skal behandle det frivillige område efter serviceloven. Det bør vurderes, om dette er dækkende jævnfør, at samarbejde med frivillige organisationer og foreninger på konkrete områder, som er omtalt andetsteds i lovgivningen og dertil hørende vejledninger (f.eks. selvmordsforebyggelse), ikke er omfattet. Det kan omvendt være relevant at henvise til eksempler på samarbejde med frivillige aktører som er nævnt andetsteds i serviceloven.

Frivilligrådets bemærkninger til udkastets enkelte punkter:

Til vejledningens punkter vedr. §18 - Kommunalbestyrelsens samarbejde med frivillige sociale foreninger og organisationer

Ad pkt. 3 Centrale begreber: Frivilligrådet foreslår, at der henvises til vejledningens pkt. 34 for sondringen mellem frivillig indsats og frivilligt arbejde.

Ad pkt. 12 Støtteformål: Her nævnes, at "Tilskuddet skal fungere som en støtte til den specifikke sociale indsats". Kommunalbestyrelsens rolle beskrives som at vurdere en konkret aktivitet som støtteberettiget. Heroverfor står vejledningens pkt. 14, hvor der gives mulighed for at støtte en forening eller organisation i almindelighed. De to punkter kan sammenholdt give anledning til usikker fortolkning. Frivilligrådet anbefaler, at den bredere fortolkning i pkt. 14 fastholdes, således at kommunalbestyrelsen kan vælge at støtte en forening eller organisation i almindelighed.

Ad pkt. 17 Graden af organisering: Punktet omhandler aktiviteter ved frivillige støttet og organiseret af kommunen. Frivilligrådet noterer sig med tilfredshed, at det "ikke (er) hensigten, at støtten

efter §18 i større omfang og over længere tid skal benyttes til at støtte kommunalt organiserede aktiviteter. Derfor bør kommunen undersøge, om en eksisterende frivillig social organisation eller forening kan tage ansvar for den pågældende aktivitet, eller om der er basis for, at de frivillige, som udfører aktiviteten, danner en ny forening”.

Ad pkt. 18, jævnføring med støtte efter andre paragraffer: Det nævnes i sammenligning med støtte efter §79, at der findes et særligt system for rapportering af midler efter §18. Dette er ikke længere tilfældet, jævnfør Frivilligrådets bemærkninger til vejledningens pkt. 29-31 nedenfor.

Ad pkt. 26 Afslag: Det bør efter Frivilligrådets opfattelse ikke være muligt alene at afgive mundtlig afgørelse.

Ad pkt. 29-31 Rammer for samarbejdet og Klageadgang: Vejledningen omtaler (pkt 29), at der ikke alle steder er tale om et godt samarbejde lokalt ”Desværre er der eksempler på, at samarbejdet fungerer mindre godt eller er meget beskedent”, men at ”(..) det ikke er muligt for Børne- og Socialministeriet at gribe ind, når kommunalbestyrelsen holder sig inden for den overordnede ramme for lovens §18”.

Såvel i bemærkningerne til den oprindelige bestemmelse samt i de første redegørelser gøres opmærksom på, at ”det forudsættes, at det statslige tilskud anvendes til en tilsvarende udvidelse af aktiviteten på området”. Frivilligrådet finder, at denne målsætning bør fastholdes og eksplicit formuleres ind i vejledningen, ikke mindst i lyset af, at der fortsat er betydelig variation i kommunernes uddeling af støtte, og at en ud af fem kommuner, de fleste gengangere fra tidligere år, udbetaler under 50% af det ekstra bloktilskud.

Det er generelt vigtigt, at der etableres en kvalificeret dataindsamling på frivilligområdet, som kan styrke vidensgrundlaget på området.

Frivilligrådet anbefaler, at det skrives ind i vejledningen, hvorledes Børne- og Socialministeriet agter at følge udviklingen i det lokale samarbejde fremadrettet. Det bør endvidere beskrives i vejledningen, hvilken rolle det nationale Frivilligråd, eventuelt i samarbejde med de lokale frivilligråd, tiltænkes i opfølgning på udviklingen i det lokale samarbejde.

Ad vejledningen til § 18 a, punkterne 32-40 - Ulykkes- og ansvarsforsikring af frivillige:

Frivilligrådet hilser velkommen, at der nu er skabt bedre adgang for kommuner og regioner til at tegne ulykkes- og ansvarsforsikring for frivillige, som yder en frivillig indsats i tilknytning til løsning af kommunale eller regionale opgaver, og som ikke allerede er omfattet af arbejdsskadesikringsloven. Frivilligrådet har noteret sig, at der med lovændringen blev åbnet for udstrakt lokal selvbestemmelse om mulig udnyttelse af denne hjemmel, herunder den konkrete afgrænsning af en eventuel ordnings målgruppe. Frivilligrådet mener, at denne adgang ikke bør fortolkes indskrænkende. Rådet finder, at det af vejledningen bør fremgå, at kommuner og regioner bør drage omsorg for at informere borgere, der yder en frivillig indsats i tilknytning til offentlig opgaveløsning, om de præcise rammer for den forsikringsdækning, der besluttes.

Med venlig hilsen

Vibe Klarup
Formand